

990
1.10.1913

ESPERANTO FONDAJO & BANCORITO - U.S.A.

OFICIALA KONGRESA GAZETO

N-o 2

Aldono al ESPERANTO

25 Aŭgusto 1913

REDAKCIA LETERKESTO EN LA AKCEPTEJO

La Kongresa Gazeto aperas ĉiutage dum la Kongresoj kaj kostas 10 centimojn po Numero

OKAZONTAĴOJ

Mardo 26 aŭgusto

- 8 h. 30 Fakaj kunsidoj en la Universitato (Lingva Komitato, Studentoj, Junuloj, Bontemplanoj).
- 9 h. Funebra meso en memoro de *Abato Richardson*, en la preĝejo Trinitatis (Taubenstrasse).
- 10 h. 15 **Unua Labora Kunsido de UEA** en la Kazino, 1^a etaĝo, ĉambro 2.

Tagordo:

- Raporto pri la agado de UEA. Rap. 1^a. (H. Hodler.)
Financa raporto. Raporto 2^a. (Ed. Stettler.)
- 3 h. **Unua ĝenerala Labora Kunsido** en la Kazino, ĉambro 2. (Ne ankoraŭ fiksita tagordo.)
- 5 h. 15 Fakaj kunsidoj en la Universitato (liberpensuloj, kristanoj, kuracistoj, inĝenieroj, arĥitekturistoj).
- 6 h. Internacia ligo por etiko kaj kulturo.
- 8 h. 1/4 Teatra prezentado de „*Patreco*“ kaj „*Ginevra*“ en Varietea Teatro, Hirschengraben. (De mardo matene biletoj estos disvendataj al ne-Esperantista publiko; do Kongresanoj tuj rezervu siajn lokojn en la Akceptejo. Biletoj de 1 ĝis 5 frankoj.)

OKAZINTAĴOJ

KONGRESO DE ESPERANTO**La malferma kunsido**

Meze de nepriskribebla entuziasmo D-ro Zamenhof, sekvata de la organiza Komitato, de la konstanta Komitato de la Kongresoj kaj de la naciaj delegitoj, eniras la podiumon de la belega kaj vasta salonego de la Kazino. Ĝis nun malmultaj kongresejoj estis tiel lukse konstruitaj, ke oni kvazaŭ ne bezonis ilin plionami per okazaj dekoraciaĵoj. Tuj, akompanata de la orgeno, kiun majstre ludas S-ro orgeninspektoro Locher, eksonas la himno Espero, kiun ĉiuj Kongresanoj ĥore kantas. La impresado estas ĉiam grandioza kiel kutime, sed precipe impresiga por tiuj, kiuj unuafoje ĉeestas nian jaran internacian manifestadon.

Post longaj aklamoj G-lo Sébert, prezidanto de l'K. K. K., pro foresto de S-ro D-ro Mikolajski, malfermas la kunsidon. G-lo Sébert proponas elekton de jena kongresa estraro: Prezidanto: S-ro J. Schmid; vicprezidantoj: S-roj de Saussure kaj Ed. Stettler; ĝenerala sekretario: S-ro G. Chavet. La K. K. K. estis intencinta proponi kiel prezidanton S-ron de Saussure; sed tiu pro sia sanstato devis lasi tiun taskon al alia persono elektota de la Kongreso. Plie, naciaj vicprezidantoj estas: Kolonelo Robinson (Britujo), S-ro Rollet de l'Isle (Francujo), D-ro Arnhold (Germanujo). Tiu estraro estas aklame akceptita.

S-ro Chavet, ĉiam agema, komunikas salutojn al la Kongreso. El ilia amaso ni povas memori nur la jenajn, kiujn ni citas laŭ ordo de ricevo: 2-a tutruslanda Esperantista Kongreso en Kiew, Esperanta junularo en Vien, Bohema nacia konsilantaro en Praha, prof-ro Otto Simon, Rumanaj Esperantistoj, kiuj ne povas partopreni pro fradmortiga milito kaj skribas: „Vivu la paco inter la popoloj!“ Nederlanda katolika Esperantistaro, prelato Al. Giesswein, kiu ĉeestas la grandan Pakkongreson en den Haag, Bavara instituto de Esperanto, markizo de Spaletti, prezidanto de Hispana Ruĝa Kruco, S-ro Bruchs el Bolivio, F-ino Schäffer, S-ro Takahaŝin el Japanujo, grupo de Omsk, komerca Esperanta klubo de Melbourne, telegramo subskribita de dek ses Esperantistoj en Bjelostok, 2-a Hungarlanda Kongreso de Esperanto, Asocio de poŝtistinoj en Vien, samideanoj el Kraków, S-ro Rosenstock, S-ro Rudnicki, samideanoj el Finnlando, redakcio de Pola Esperantisto, S-ro Grabowski, kiu sendis versajon, kaj multaj aliaj.

Poste S-ro Chavet konigas la liston de la oficialaj senditoj de l'ŝtatoj aŭ de gravaj internaciaj entreprenoj:

Delegitoj de Regnoj, publikaj Administracioj kaj Internaciaj Asocioj**Aŭstrio**

Iniciata Sindikato de Bohemujo en Praha: Pitlik.
Komerca ĉambro de Reichenberg: Wilhelm Heller.

Costa-Rica

La Regno: Locher, ĝenerala Konsulo en Bern.

Germanujo

Politeknika Supera Lernejo en Coethen: Rektoro D-ro Foehr.

Hispanujo

La reĝo de Hispanujo komisiis Kapitanon Perogordo por ĉeesti la Kongreson.

Ministro de Progresado, ĝenerala direkcio de komerco, industrio kaj laboro: D-ro Ratael de San Millan.

Hispana Ruĝa Kruco: Kapitano Perogordo.

Centro aŭtonomia de komerco kaj industrio de Barcelono: Anglada.

Svisujo

Ŝtatkonsilantaro de la Kantono de Bern: S-ro Emil Lohner, direktoro de la publika instruado de la kantono.

Burĝestraro de Bern: S-ro von Biren-von Salis.

Usono

Ŝtato Massachusetts: Pastro Horace Dutton.

„ Maine: Herbert Harris.

„ Pensylvania: Lewis B. Luders.

Asocioj

Tutmonda Unio por Kristana Celado: Pastro Horace Dutton.

Internacia Ordeno de la Bontemplanoj: Tamke.

Internacia Asocio por la fondo de Mondlingva Oficejo: Rollier, vicprezidanto.

Kristanaj Junulaj Asocioj: Em. Sautter.

Internacia Oficejo de la Eldonistoj: Alfred Melly.

Tiam la honora prezidanto de l'Kongreso, S-ro kolonelo E. Frey, eks-prezidanto de la Svisa Federacio kaj direktoro de la Internacia Oficejo de la Telegrafoj, ekstaras; lia bela vizaĝo profunde impresas la ĉeestantaron, kaj inter ĝenerala atento li parolas en germana lingvo. Li malfermas kongreson kaj bonvenigas la Esperantistojn en la lando, „kies neŭtrala teritorio jam ofte estis la scenejo de gravegaj internaciaj traktadoj kaj decidoj“. Li memorigas la Duan en Genève sub honora prezido de la eminenta filozofo Ernest Naville, kiu diris: „De antaŭ multaj jaroj mi estas konvinkita, ke internacia lingvo estas la natura, la *necesa* rezultato de la civilizado kaj precipe de la ĉiam kreskanta piumultiĝo de transport-rimedo. Por homoj, kiuj pliproksimiĝas ĉiutage unu al la alia, pli grave estas ĉiutage trovi interkomprenilon.“ Kaj S-ro Frey mem aldonas: „Tiu aserto por mi estas same firma kiel geometria aksiomo.“

„Krei kaj vivi internacian lingvon signifas fari al la homaro nemezureblan servon, servon, kies gravecon nur tiu povas esti, kiu konas la murojn starigitajn inter la popoloj per la diverseco de lingvoj. Int. lingvo konstruos pontojn super tiu fosajo kaj ebligas al la anoj de diversaj lingvoj kaj gentoj la interŝanĝadon de siaj ideoj kaj la atingon de la plej alta celo akirebla en la granda familio de popoloj la *toleremo*. La toleremo en la vivo de l'popoloj signifas la finon de malpaco kaj malamo kaj estas la unua paŝo — ne por la forigo de la nacia ideo — sed por la interfratiĝo kaj reciproka amo.“

Tiu bela parolado, poste tradukita de F-ino Häberli, estas tre aplaudata pro la altaj sentoj, kiujn ĝi montras, kaj pro la eminenta personeco de S-ro Frey.

S-ro Kistler, reprezentanto de la registaro de l'Kantono Bern, deziras bonvenon al la Esperantistoj en la lando de libereco.

Nun reeksonas la orgeno, mallaŭte, grize, kvazaŭ en nebulo; montriĝas amaso ŝanceliĝanta, en kiu disaj homoj sin serĉas; sed kiam ili sin renkontas, ili ne interkompreniĝas, kaj pro tio eksplodas bruego de barakto kaj milito; dia fulmotondro aŭ homa kanonbruo surdigas, kaj el tiu konfuzo oni aŭdetas ĝemojn de l'malŝelita homaro; sed anĝela voĉeto nun aŭdigas la lastajn sonojn de l'Espero; timeme, sed obstine tiu voĉo pliaŭtiĝas, kaj fine en gloro jen estas la triumfa apoteozo de l'paca homama sento, kiu nun regos la tutan teron. Sed vortoj ne sufiĉas inde priskribi la belegon, la ravan artecon de tiu orgena improvizado de l'majstro Karl Locher, orgeninspektoro.

S-ro Rollier salutas la Kongreson je la nomo de la kontoro por la alpreno de internacia lingvo kaj rekonas la gravecon de Esperanto.

S-ro rektoro Boirac, prezidanto de la Esperantista Akademio, devas plenumi sanktan kaj malĝojigan devon, li elvokas la memoron de l'mortintaj kunbatalantoj. D-ro P-ro

Dor, la amiko de l'malriĉuloj en Lyon, kiu estis antaŭ tri-dek jaroj rektoro precize de la Bern'a Universitato, mond-fama okulisto, nin forlasis preskaŭ tuj post la Kraków'a Kongreso, kiun li ne povis ĉeesti malgraŭ lia deziro ĉiam helpi T.E.K.A. Sed ŝajnas, ke la morto prokrastis ĝis lasta momento siajn frapojn por fari ilin pli kruele. De Ladevèze, tiu franco el Marseille, kiu ludis tiel gravan rolon por la propagando en Germanlando kaj precipe en Hamburg, kie li loĝis; se li malaperis, tamen lia bonega verko „Demandaro“ restos. Carlo Bourlet estis varbita al Esperanto en 1900 de P-ro Ch. Méray de la Dijon'a Universitato, kaj de tiam ne estas eble kalkuli liajn servojn al nia afero; ni perdis plej energian propagandiston, kiu inter aliaj sukcesis favorigi al nia movado la potencon Turing-Klubon de Franclando kaj la firmon Hachette. La lasta, kiun kovris tero antaŭ tri tagoj, estas Abato Richardson, kiu estis sin tute doninta al la Esperanta movado inter katolikoj kaj kiu preparis la baldaŭnan kongreson en Roma; dank'al li, malgraŭ lia malĝojiga foresto, tiu kongreso sukcesos post kelkaj tagoj.

S-ro Schmid proponas, ke la ĉeestantaro solene levigu por funebre honori tiujn mortintojn; emocio tiam regas en ĉiuj koroj.

S-ro P-ro de Saussure faras sian solenan paroladon ofte aplaudatan, kiun ni aparte publikigos.

Poste sekvas longa vico de la alparoladoj de diverslingvaj naciaj delegitoj:

Naciaj Delegitoj

Aŭstrio-Hungarujo

Germana lingvo: D-ro Albert Engler.

Itala lingvo: D-ro Ghez.

Hungarujo: S-ro Vaniček.

Belgujo

F-ino Maria Posenauer.

Bulgarujo

Ivan Krestanov.

Britujo

Kolonelo J. Pollen.

Skotlando: W. Ross.

Irlando: D-ro Jameson Johnston.

Kimrujo: Jack Edwards.

Danujo

J. Lunbach.

Finnlando

K. von Frenckell.

Franco

Profesoro Raoul Bricard; Sergeant.

Germanujo

Profesoro Ledermann; D-ro Mybs.

Gibraltaro

Kolonelo Pollen.

Hispanujo

Kapitano Perogordo; D-ro de San Millan.

Kataluna lingvo: Alfonso Sabadell.

Italujo

Pier Carlo Monti, Attilio Vaona.

Nederlando

Vermaas.

Portugalujo

Rodolfo Horner.

Rusujo

D-ro Andreo Fiŝer, S. Obruĉev.

Svedujo

Teodor Rosengren.

Aŭstralio

F-ino Sinotte.

Oceanio

Malajaj Ŝtatoj: Ariffin.

Nun dum streĉita atento de ĉiuj kongresanoj, S-ro Generalo Sébert, ano de la Franca Instituto, ekstaras, kaj je la nomo de l'tutmonda Esperantistaro diras ĝian senfinan dankemon kaj admiron al S-ro D-ro Zamenhof pro lia majstra verko. Li transdonas al la prezidanto de la Kongreso, S-ro Schmid, oran medalon, kiu prezentas unuflanke la bildon de tiu, kiu ne volas esti Majstro kaj aliflanke artan simbolon de Esperanto. Tiu medalo estas elpensita de S-ro de Saussure, laŭ la spesmila sistemo; similajn arĝentajn povos aĉeti ĉiuj Kongresanoj. S-ro Schmid sendas belan Svisinon nacie vestitan por donacprezenti al la Majstro tiun ĉefverkon. La staranta ĉeestantaro entuziasme aplaŭdas kaj ovacias la kreinton de la sola reala kaj praktika helpa lingvo. Dume alia Svisino prezentas al tre afabla S-ino Zamenhof belan bukedon da ruĝaj rozoj surhavantan svissfederacian blankan krucon ĉel edelvejsoj.

Post diversaj komunikoj de la ĝenerala sekretario, S-ro Schmid fermas la kunsidon, kaj dum la eliro S-ro Locher lastfojon sonigas sian orgenon.

L. P.

Marŝado de la Kongresanoj

Dimanĉon, je la sesa amasiĝas sur la Herrengasse antaŭ la Kazino ĉirkaŭ la naciaj flagoj la mil Kongresanoj. Dank al agemo de l'Komisionanoj ordo baldaŭ regas, kaj sekvante la urbmuzikistaron, kiu ludas gajajn marŝariojn, la tuta Kongresanaro ekiras tra la Marktgasse kaj la Spitalgasse ĝis la stacidomo kaj de tie tra la Christoffelgasse, preter la monumento al la Universala Poŝta Unio, tra la Bundesgasse ĝis antaŭ la Federacia Palaco. Multaj Kongresanoj portas verdajn flagojn. La stratoj estas superplenaj je Bernaj kaj fremdaj rigardantoj, kiuj tre interesiĝas. Sed kiam la sekvantaro alvenas sur la Bundesplatz, la rigardantoj estas tiel multegaj, ke oni devas iom atendi aŭtaŭ ol grupiĝi. Tiam la urbmuzikistaro solene ludas la svisan nacian himnon; ĉiuj kapoj senĉapeliĝas, kaj ĉiuj, nepre ĉiuj, kantas tiun himnon al libereco. Kaj nun tra la Amthausgasse reekmarŝas la Kongresanaro ĝis la Kazino. Tie, sur vasta balkono, S-ino kaj D-ro L. L. Zamenhof, ĉirkaŭitaj de la estradaj eminentuloj, kiuj intertempe trinkis teon. La sekvantaro helike amasiĝas kaj haltas antaŭ la balkono. Post ovacio al la kreinto de Esperanto, la Kongresanoj ĥore kantas la Esperon akompanatan de la urbmuzikistaro. Dum tiu kantado, la vidaĵo, el la balkono, de la placo tute nigra je homoj estis tre impresiga.

Elektra lumigo de la Katedralo

Dimanĉon vespere je la 9-a, la Katedralo estis tre bele lumigata per elektro dank'al la Bern'a Societo por la Fremduloj. Tiu lumigo tre efike reliefigis la admirindan gotikan konstruaĵon.

Diservoj

Tri diservoj okazis dimanĉon matene; la hebrea en la Sinagogo kun prediko de S-ro Rabeno Saphra; la protestanta en la preĝejo Heiliggeist kun prediko de S-ro Pastro Rust; la katolika en la preĝejo Trinitatis kun prediko de S-ro Abato Raici, el Buda-Pest.

MALFERMA PAROLADO

de

S-ro R. DE SAUSSURE

*Kara Majstro, Doktoro Zamenhof,
Estimata honora Prezidanto kaj Oficialaj Delegitoj,
Estimataj kongresanoj,*

Lastan jaron, ĉe la 8-a universala Kongreso de Esperanto en Krakovo, D-ro Zamenhof en sia oficiala parolado faris al la Esperantistaro deklaron tute ne atenditan:

„Konsciante — li diris — ke, ĝis sia plena fortikiĝo, nia afero bezonas ian enkorpigitan standardon, mi — laŭ via deziro — dum 25 jaroj plenumadis tiun rolon, kiel mi povis, kaj mi permesadis, kvankam tre nevolonte, ke vi vidu en mi ĉefon kaj Majstron. Sed nun permesu al mi, ke mi fine formetu de mi tiun rolon. La nuna kongreso estas la lasta, en kiu vi vidas min antaŭ vi; poste, se mi povos veni al vi, vi ĉiam vidos min nur *inter* vi.“

Kaj inter la diversaj kaŭzoj, aluditaj de D-ro Zamenhof, por klarigi sian decidon, li diris interalie:

„Nun, kiam nia afero estas jam sufiĉe forta, estas necese, ke ĝi fine fariĝu absolute libera, ne nur libera de ĉiuj personaj *dekretoj*, kia ĝi fariĝis jam antaŭ 25 jaroj, sed ankaŭ de ĉiu efektiva aŭ ŝajna persona *influo*. Estas necese, ke la mondo sciigu tute klare, ke Esperanto povas havi aŭ ne havi siajn elektitajn gvidantojn, sed ke ĝi posedas nenian konstantan *Majstron*.“

Fininte sian paroladon, D-ro Zamenhof kredis, ke li povas tiam tute simple forkuri de la publika scenejo, ofenda por lia modesteco, kaj sin kaŝi inter la multnombraj kongresanoj; kaj efektive li forlasis la oficialan podiumon, kie sidas kutime la kongresestraro kaj malaperis en la popolon Esperantistan. Tiel surprizitaj estis la kongresanoj, ke ili eĉ faris nenian provon, reteni perforte la Majstron sur la podiumo.

Sed nun pasis preskaŭ unu jaro, kaj pripensinte la aferon, multaj Esperantistoj, se ne ĉiuj, venis al la konkludo, ke, kiel ajn doloriga estas por ili la decido de nia Majstro, ĝi tamen estas decido grandanima, kaj bonefikonta sur la estontecon de nia movado. D-ro Zamenhof, kvankam li ĉiam portas okulvitrojn, estas homo tute ne miopa, kaj la demandon pri lingvo internacia li juĝas de punkto tre alta kaj foren videbliganta. Li komprenas, ke la homa vivdaŭro estas tempo tre mallonga kompare kun la tempo postulita, por plene efektiviĝi la realigon de lingvo internacia. Jam dum 25 jaroj li fervore kaj senlace direktadis la movadon Esperantistan tra ĉiuj malhelpoj kaj kontraŭventoj: la infano „Esperanto“ estas nun plenkreska, kaj alvenis la tempo, kiam ĝi *devas* sin disigi de la patro, por konkeri la mondon per siaj propraj fortoj. Certe tiu momento estas doloriga por la filo, kaj ankaŭ — mi kredas — por la patro; sed por ambaŭ ĝi estas esperplena matenruĝo de komencanta nova periodo.

Tamen, kvankam ni ne volas kontraŭstari al la decido de D-ro Zamenhof pro tio, ke li juĝas ĝin oportuna, utila kaj eĉ necesa por la movado Esperantista, kvankam ni ne povas malhelpi, ke li jam lastan jaron demetis sian oficialan rolon, ni almenaŭ ne volas permesi al nia majstro, ke li forlasu sian oficon tiel nerimarkite, kvazaŭ nenio grava estus okazinta. Pro tio, kara Majstro, permesu nun al mi, esprimi al vi *oficiale* la profundan dankon, admiron kaj amsenton de la tuta Esperantistaro, ne nur por via genia verko, sed precipe ankaŭ por la nova sento, aperinta en la mondon antaŭ 25 jaroj kaj nun enkorpigita en Via modesta persono.

La Organiza Komitato decidis solenigi la transiron de la unua al la dua periodo de nia historio per la stampigo de memoriga ora medalo, kiun nia kolego S-ro Jakob Schmid oficiale prezentos hodiaŭ al D-ro Zamenhof, je la nomo de la tuta kongresanaro kaj sendube ankaŭ kun la aprobo de la tuta Esperantistaro.

La unua periodo de la Esperantista historio forpasis: vivu la dua! Ĝi estu la decida periodo, dum kiu Esperanto enradikiĝos pli forte en la tuta mondo! Vivu la IX-a Kongreso kaj vivu Zamenhof!

Mi estus dezirinta en tiu parolado, fari resumon de la verko de Zamenhof kaj de la historio de Esperanto dum la lastaj 25 jaroj; sed la limigita tempo, kium mi disponas, ne permesas tion; mi devas lasi tiun taskon al pli kom-

petentaj personoj, des pli, ke dum tiu-ĉi jaro aperis en la esperanta literaturo bonaj historioj de Esperanto, kies legadon mi rekomendas al ĉiuj.

Mi volas nur diri al nia Majstro, ke, kvankam la tempo de lia oficiala rolo estas nun pasinta, ni ne ĉesos vidi en li la amatan simbolon de Esperanto, kaj la samideanoj sincere esperas, de dum ankoraŭ multaj jaroj ili havos la ĝojon vidi lin inter si.

(*Daurigota.*)

GINEVRA

En tiu originala Esperanta teatraĵo S-ro Edmond Privat prezentas la personojn de la malnova Kelto-Kimra legendo pri reĝo Arturo kaj la kavaliroj de la Ronda Tablo. La reĝo Arturo estas altanima, mistike idealista monarko, kiu plenumas nur sian altan popolkondukantan rolon. Nek en siaj zorgoj, nek en sia alta idealo li partoprenigas sian edzinon, la belan reĝinon Ginevra. Tio suferigas sian noblan koron kaj senteman animon. Franca kavaliro Lancelot amas la reĝinon kaj ricevas de ŝi nur tute ĉastan amon, ĉar ŝi deziras resti fidela al respektata kaj grandanima edzo. Ŝi eĉ postulis de Lancelot, ke li longe forrestu de ŝi, sed la reĝo mallerte sendas Lancelot por distri la reĝinon unu tagon kiam ŝi desiris diskuti kun li pri reĝaj aferoj. Spionema princo Modredo deziras krei skandalon, kalumnie perfidas la ĉastajn geamantojn parolante al la reĝo Arturo kaj aranĝas dramon kaptilon por surprizi Lancelot kaj la reĝinon dum tute honesta renkontiĝo en la reĝina ĉambro.

Krom ĉefa poezia kaj literatura valoro por nia lingvo, la dramo entenas delikatan psikologian observon pri danĝera kulpulo de idealiste egoista granda viro, kiu maljuste ignoras la altan valoron de virina kunlaboro por socia bono.

Kvankam la dramo entute plene akordiĝas kun tempo, moroj kaj poezieco de tiu malnova legenda epoko, la aŭtoro sukcesis enmeti ankaŭ aktualan kaj ĉiutempan homan intereson.

Ni ne dubas, ke la konataj geaktorj de la Reĝa Flandra Teatro, kiujn ni jam aplaudis en Antverpeno, donos per sia talento meritatan sukceson al tiu nova verko de nia ŝatata kunlaboranto Edmond Privat, kaj artan ĝuon al ĉiuj kongresanoj.

A. R.

„PATRECO“

Ni renkontis S-inon M. Wolf, la tre ŝatindan aŭtorinon de l'vivdramo „Patrec“, kaj ni al ŝi demandis, kiun celon ŝi volis atingi per sia verko. Tre afable ŝi bonvolis respondi:

„Patrec estas la rezulto de meditado kaj kompatoj; medito pri tro ofte okazanta fakto, kompatoj al la malfeliĉa junulino trompita kaj forlasita, kompatoj al la senhelpa infaneto. Estas verŝajne tiu kompatoj, kiun oni sentas tra la tuta verko, kiu sukcesigis la francajn prezentadojn.“

Ni do esperas, ke ĉiuj kongresanoj ĉeestos kaj aplaudos tiun dramon, kaj antaŭ ol foriri el Bern akuros ĉe la Esperantia Librejo la libron, kiu estos por ili altvalora memorajo.

L. P.

Tra la kongreso

∴ Nelacigebla propagandistino, jam de ĉiuj bone bonata, estas F-ino Gérard, Konsulino de UEA en Paris. Ŝi kurage alprenis novan taskon: ŝi reklamas por la X^a Kongreso en Paris, kaj disdonas aliĝilojn, kaj kolektas enskribiĝojn. Aliĝo kostas 15 frankojn, kaj 14 estos redonataj, se ĉeesto de l'kongreso ne estos ebla. Nur aliĝintoj ricevos de januaro

1914 la ĉiumonatan specialan gazeton de l'Kongreso. Se, nekredeble, iu ne konas ŝin, oni povos facile rekonu F-inon Gérard: malhelverda robo kun nigraj punktoj, blanka ĉapelo kun blua ruĝa rubandeto (Paris'aj koloroj).

∴ La Akceptejo estas malfermita de la 8-a 1/2 matene ĝis la 6-a 1/2 vespere.

∴ La Kongresa poŝtoficejo estas malfermita de la 8-a matene ĝis la 7-a vespere.

∴ La Vendejo estas malfermita matene de la 8-a 1/2 ĝis la 12-a kaj posttagmeze de la 2-a ĝis la 6-a.

∴ London, merkredon kaj vendredon vespere je la 8-a 1/2 en la katedralo okazos belegaj orgenaj koncertoj; enirpago: 1 franko. La orgeno, konstruita en 1849, havas 65 voĉojn.

Tra la mondo

New-York. — Oni trovis sub la ĉambro de urbestro S-ro Gaynot, en City Hall, kvin kartoĉojn de dinamito, kiuj estus povintaj eksplodigi la tutan domon.

Washington. — Prezidanto Wilson mem sin prezentos antaŭ la Deputitaron kaj la Senaton por legi la proklamon pri la meksikaj aferoj. Li klarigos, kion Usono faris por restarigi la pacon.

Cagliari. — Sardenjaj arbaroj brulas.

Londono. — Brulado okazis en la petroltenejoj de la Standard Oil.

Berlin. — Princino Friedrich-Wilhelm naskis filinon.

Parizo. — Generalo de Négrier mortis sur la ŝipo *Reĝo-Herold* dum vojaĝo al Spitzberg.

Pola. — Vic-admiralo grafo Lanjus mortis pro vundoj post la pafakcidento.

Saint-Tropez. — Okazis la entombigo de Emile Ollivier.

Hago. — La ferma kunveno de la Pac-Kongreso okazis sabaton. La Kongreso kunvenos en Vieno dum 1914 kaj en San Francisko dum 1915. La Kongreso decidis sendi telegramon al la prezidanto de Usono por danki lin pri lia sintenado kontraŭ pacifistoj. Ĝi akceptis rezolucion por peti, ke la Usona registaro ne konstruu fortikojn sur la Panama kanalo.

UNIVERSALA ESPERANTIA LIBREJO

(En la Kazino)

Kongresa Teatraĵo GINEVRA

de

EDMOND PRIVAT

Prezo: Fr. 1. 25